

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/69/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517213099
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Solčányová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7517213099.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Diany Solčányovej a členiek senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a JUDr. Ludviky Bodnárovej v právnej veci oprávnenej I. A. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na L. ulici č. XX vo A. zastúpenej advokátkou JUDr. Jolanou Fuchsovou so sídlom na Štúrovej ulici č. 20 v Košiciach proti povinnému otcovi M. A. nar. XX.X.XXXX bývajúcemu na ulici B. č. XX v R. zastúpenému advokátkou JUDr. Annou Tarabčákovou so sídlom na Krivej ulici č. 18 v Košiciach v konaní o zníženie výživného o odvolaní povinného otca proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo 14.2.2018 č.k. 9P 177/2017-61 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh povinného otca na zníženie výživného s odôvodnením, že na základe vykonaného dokazovania nezistil kvalifikovanú zmenu pomerov odôvodňujúcu vyhovieť návrhu. Uviedol, že povinný dobrovoľne odišiel do predčasného dôchodku a dobrovoľne ukončil pracovný pomer, z ktorého dosahoval doplnkový zdroj príjmu k dôchodku. Uviedol, že s namietanými skutočnosťami sa vysporiadal už súd rozhodujúci naposledy o vyživovacej povinnosti povinného voči oprávnenej. Vyjadril názor, že zdravotný stav povinného neodôvodňoval skončenie pracovného pomeru, pretože s porovnateľnými zdravotnými problémami pracujú iní učitelia na obdobnej pracovnej pozícii na plný úväzok, pričom povinný pracoval pred odchodom do dôchodku iba dvanásť hodín týždenne.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie povinný s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok alternatívne zmenil a jeho návrhu vyhovel, alebo ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Nestotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, ak uviedol, že riadne preukázal zmenu jeho zdravotného stavu, ako aj príčinnú súvislosť medzi zhoršením jeho zdravotného stavu a skončením pracovného pomeru. Vytkol mu aj skutočnosť, že nezohľadnil ním predložené lekárske správy ani to, že pracovný pomer bol ukončený aj z dôvodu jeho odchodu do predčasného dôchodku, ktorý predtým poberal už dva roky. Vyslovil názor, že odchod do predčasného dôchodku je právom každého občana, pričom už nie je povinný pracovať a táto skutočnosť nemôže byť vyhodnotená v jeho neprospech. Zdôraznil, že okrem predčasného dôchodku poberať aj výsluhový dôchodok, preto má dostatočný zdroj príjmu na uhrádzanie potrieb oprávnenej, nie však v rozsahu určenia výživného napadnutým rozsudkom. Uviedol tiež, že konajúci súd riadne a zákonne nevyhodnotil ani odôvodnené potreby oprávnenej a neposúdil opodstatnenosť jej nákladov. Uviedol, že v čase poslednej súdnej úpravy výživného bolo skončenie pracovného pomeru ním konajúcemu súdu síce známe, ale jeho pracovný pomer ešte trval, a ak by bol vzal návrh na skončenie pracovného pomeru späť, mohol trvať ďalej, preto sa s konštatáciou súdu prvej inštancie, že sa jeho

pomery od poslednej súdnej úpravy nezmenili a so všetkými ním namietanými skutočnosťami sa už tento súd vyporiadal nestotožnil a označil ich za nedôvodné.

3. Oprávnená vo vyjadrení k odvolaniu povinného uviedla, že všetky povinným namietané skutočnosti existovali už v čase poslednej súdnej úpravy výživného, preto sa nejedná o nové skutočnosti. Obsah predložených lekárskejších správ navyše nesúhlasí s meritom veci a pre posúdenie zdravotného stavu povinného v čase skončenia pracovného pomeru je irelevantný. Zdôraznila, že povinný celý život dosť fajčil, v dôsledku čoho si mohol privodiť namietané zdravotné problémy, ktoré však vzhľadom na dvanásťhodinový týždenný pracovný pomer významne nezaťažovali jeho hlasivky a tiež uviedla, že jeho odchod do predčasného starobného dôchodku nemôže byť na úkor vyživovacej povinnosti povinného voči nej, pokiaľ mu nič nebráni pracovať. Vyslovila názor, že konajúci súd riadne zistil skutočný stav veci, ktorý riadne vyhodnotil, a preto je napadnuté rozhodnutie presvedčivé a správne.

4. Povinný vo vyjadrení k vyjadreniu oprávnenej uviedol, že oprávnená neuviedla žiadne nové skutočnosti iba opätovne zopakovala svoje doterajšie postoje k veci. Trval na tom, že konajúci súd nedostatočne zistil skutočný stav veci, pretože sa riadne nezaoberal znížením jeho priemerného mesačného zárobku, z dôvodu skončenia pracovného pomeru, ktorý v čase poslednej úpravy výživného aj napriek avizovanému skočeniu trval. Zdôraznil, že jeho zdravotný stav sa podstatne zhoršil, pretože mu bola diagnostikovaná chronická pankreatitída, v dôsledku čoho má zvýšené náklady na diétne stravovanie. Odôvodnené potreby povinnej označil za nadštandardné, nota bene v súlade s nadštandardným príjmom jej matky.

5. Oprávnená vo vyjadrení k vyjadreniu povinného označila jeho tvrdenia za neopodstatnené a konštatovala, že v doterajšom priebehu konania uviedla všetky podstatné skutočnosti pre vyhovie jej návrhu. Odmietla tvrdenia, že by jej potreby boli nadštandardné a v tejto súvislosti uviedla, že povinný, ak by dobrovoľne neodišiel do predčasného dôchodku, mal by porovnateľný príjem s príjmom matky.

6. Povinný vo vyjadrení k vyjadreniu oprávnenej zotrval na všetkých svojich predošlých tvrdeniach.

7. Konania vo veciach výživného plnoletých osôb sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

10. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, ktorý posúdil podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami povinného uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a povinný ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie vo veci. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinnoprávných vzťahov. Je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb, a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden z dvoch základných

pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne a za každého z nich. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje deti v rámci svojich schopností, možností a majetkových pomerov vo vzájomnej súvislosti s odôvodnenými potrebami dieťaťa. K odvolacím námietkam povinného dodáva, že výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Na tieto skutočnosti prihliada aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Pri rozhodovaní o výživnom je rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. Odvolací súd konštatuje, že nikto nemá zákonnú povinnosť pracovať, ale každý rodič dieťaťa má zákonnú vyživovaciu povinnosť až do nadobudnutia spôsobilosti dieťaťa živiť sa samo, spravidla sa nadobudnutie tejto povinnosti viaže na ukončenie sústavnej prípravy na budúce povolanie, preto túto skutočnosť musí mať každý rodič vždy na zreteli pri akomkoľvek rozhodnutí, ktoré by mohlo ovplyvniť jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Odchod do predčasného dôchodku je zákonnou možnosťou, nie však povinnosťou, s ktorou zákon ako kompenzáciu za skorší odchod spája krátenie priznaného dôchodku. Odchodom do predčasného dôchodku sa tak povinný dobrovoľne vzdal časti dôchodku, na ktorý by mu vznikol nárok dosiahnutím dôchodkového veku, ak by do predčasného dôchodku neodišiel, čím sa dobrovoľne vzdal časti svojho príjmu. Využitie práva odchodu do predčasného dôchodku závisí od slobodnej voľby povinného otca, na rozdiel od vyživovacej povinnosti, ktorej plnenie mu ukladá priamo Zákon o rodine, ktorý zároveň priznáva oprávnené právo na výživu od svojich rodičov v rozsahu zodpovedajúcom jej odôvodneným potrebám a taktiež právo podieľať sa na ich životnej úrovni tak, aby bola zabezpečená, preto je povinnosťou povinného otca uplatňovať si svoje práva so zreteľom na svoje zákonné povinnosti a v takom rozsahu, aby ich výkonom neprimerane neohrozil výkon práv oprávnenej, ktorá je odkázaná na výživu od svojich rodičov. Preto v prípade, ak sa povinný rozhodol využiť svoje právo odchodu do predčasného dôchodku, bolo jeho povinnosťou zabezpečiť svoje schopnosti a možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť oprávnenej do doby, kým nebude schopná živiť sa sama tak, aby jej výživa bola riadne zabezpečená doplnkovým zdrojom príjmu, ktorý mal zabezpečený prácou na polovičný úväzok, ktorého sa on však dobrovoľne vzdal. K odvolacím námietkam týkajúcim sa zdravotného stavu povinného odvolací súd dodáva, že ním preukázané zhoršenie zdravotného stavu v čase skončenia pracovného pomeru mu nebránilo vykonávať prácu na polovičný úväzok. Pre úplnosť dodáva, že v čase poslednej úpravy výživného konajúci súd rozhodol o výživnom so zreteľom na tieto skutočnosti, ako aj na skutočnosť, že sa povinný dobrovoľne vzdal príjmu z pracovného pomeru a s týmito skutočnosťami sa riadne a zákonne vysporiadal. Z týchto dôvodov sa odvolací súd nestotožnil s odvolacími námietkami povinného a dospel k rovnakému právnomu názoru ako súd prvej inštancie, že neboli v tejto právnej veci splnené zákonné podmienky na zníženie výživného, pretože od poslednej súdnej úpravy o výživnom nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie doposiaľ určeného výživného. K odvolacím námietkam týkajúcim sa výšky odôvodnených potrieb oprávnenej odvolací súd konštatuje, že naposledy určené výživné nezodpovedá odôvodneným potrebám oprávnenej v plnom rozsahu zodpovedajúcim jej veku, ale v rozsahu, ktorý primerane zodpovedá schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného, v dôsledku čoho námietky ohľadom vysokej životnej úrovne oprávnenej neobstoja. Je nesporné, že v tomto prípade ovplyvňuje životnú úroveň oprávnenej matka a povinný otec sa na uspokojovaní odôvodnených potrieb podieľa v rozsahu zodpovedajúcom jeho schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom.

11. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil ho o ďalšie dôvody.

12. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 Zákona č. 160/2015 Z.z.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).